

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

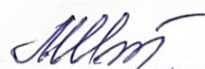
“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету аграрного менеджменту
Анатолій ОСТАПЧУК
” _____ 2023 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
Протокол № 8 від “18” квітня 2023 р
В.о. завідувача кафедри
 Марина ДЄЛІНІ

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Управління інвестиційною
діяльністю та міжнародними проектами»
Гарант ОП
 Лідія ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДІЛОВА ГРА «УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ПРОЕКТАМИ В АПК»

спеціальність 073 «Менеджмент»
освітня програма Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами
Факультет Аграрного менеджменту
Розробники: член.кор. НАНУ, д.е.н., професор Шинкарук Л.В., д.е.н., професор Деліні М.М. к.е.н., доцент Лобунець Т.В.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

ДІЛОВА ГРА «УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ПРОЕКТАМИ В АПК»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Магістр
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки	2
Семестр	1
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	60 год.
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	60
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	6 год.

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета дисципліни Ділова гра «Управління міжнародними проектами в АПК» є формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних вмінь і навичок застосування універсального інструментарію управління проектами та їхньої реалізації в сфері АПК.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Ділова гра «Управління міжнародними проектами в АПК»” є забезпечення науково-методичного підґрунтя опанування студентами спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізація «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами» основних інструментів зі управління міжнародними проектами в сфері АПК.

Дисципліна “Ділова гра «Управління міжнародними проектами в АПК»” викладається для студентів денної та заочної форми навчання. При викладанні використовують електронні бази даних та офіційні сайти міжнародних програм та різних іноземних грантодавців, розробляється розрахункова модель проекту в MS Excel.

Компетентності ОП:

Інтегральна: Здатність виконувати завдання та вирішувати актуальні питання досліджень інвестування міжнародних проектів у аграрному секторі, що передбачає застосування сучасних теорій та методів наукових досліджень у сфері інвестиційного та проектного менеджменту та у науковій діяльності.

Загальні компетентності:

- Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях;
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- Здатність організувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді, виявляти ініціативу та підприємливість, діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Здатність оцінювати ефективність програм та інвестиційних проектів.

Програмні результати навчання ОП:

- Здатність оцінювати ефективність проекту з урахуванням факторів ризику і невизначеності.
- Здатність використовувати сучасний досвід міжнародного бізнесу і практики управління інвестиційною діяльністю для прийняття ефективних управлінських рішень.
- Здатність здійснювати оцінку ефективності програм та інвестиційних міжнародних проектів для прийняття адекватного інвестиційного рішення та доведення його до успішного виконання.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання;

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ПРОЄКТУВАННЯ В АПК

Тема 1. Цілі, результати і стратегія міжнародних проєктів

Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття. Передумови прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Стратегії управління ресурсами підприємства (ресурсозабезпечення та ресурсозбереження) та особливості їх вибору. Стратегії діяльності підприємств на іноземних ринках щодо реалізації міжнародних проєктів.

Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК

Діагностика та ідентифікація проблеми. Аналіз чинників виникнення проблеми. Формування альтернативних стратегічних рішень. Вибір стратегічного та реалізація рішення при реалізації міжнародних проєктів.

Тема 3. Проєктний підхід в реалізації проєктів в АПК

Класичні підходи до управління організаціями. Сучасні підходи до управління організаціями. Процесно-орієнтований підхід управління організацією. Цільовий підхід в управлінні. Управління за результатами.

Передумови виникнення проєктного підходу управління. Проєктний підхід як альтернатива ієрархічної системи управління. Переваги проєктного управління. Недоліки проєктної організації. Система проєктного управління. Доцільність використання проєктного підходу. Елементи системи проєктного управління. Переваги та недоліки проєктного підходу.

Підходи та принципи системи управління проєктами. Підходи до побудови систем управління проєктами. Основні задачі, які вирішує система управління проєктно-орієнтованим підприємством. Проблеми використання проєктного підходу в управлінні. Основні обмеження впровадження проєктного підходу. Характеристика стадій управління за результатами. Методи управління проєктами.

Концепція європейського проєктного менеджменту. Професійні європейські кваліфікаційні стандарти.

Тема 4. Законодавче регулювання міжнародної проєктної діяльності в АПК

Основні нормативно-правові засади, які регулюють реалізацію проєктів в АПК. Регулювання міжнародної проєктної діяльності. Стратегія продовольчої безпеки України. Стратегія розвитку експорту продукції сільського господарства, харчової та переробної промисловості України. Фіто-санітарні норми реалізації проєктів в АПК.

Тема 5. Проєктне середовище в АПК. Планування міжнародної проєктної діяльності

Середовище проєктів в АПК. Особливості реалізації проєктів в АПК. Оцінка внутрішнього та зовнішнього середовища при реалізації проєктів в АПК. PEST-аналіз проєктів в АПК. Мезорівень та мегарівень зовнішнього середовища проєктів в АПК.

Основні елементи та процеси проєктного планування. Планування сценарію міжнародного проєкту. Документування плану міжнародного проєкту.

Змістовий модуль 2
ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ В АПК

Тема 6. Управління ресурсами міжнародних проектів в АПК

Оцінка вартість міжнародного проекту в АПК. Бюджет міжнародного проекту на контроль його виконання. Моніторинг та аудит міжнародного проекту. Сценарії управління відхиленнями міжнародного проекту. Міжнародні системи менеджменту якості проекту. Менеджмент людських ресурсів у проектах АПК та мотивація персоналу

Тема 7. Можливості залучення зовнішніх джерел у проекти АПК

Джерела фінансування проектів в АПК, їх переваги і недоліки. Грантові можливості залучення коштів в проекти АПК. Діяльність міжнародних фінансових інституцій щодо фінансування проектів в АПК. Проектне фінансування в сфері АПК.

Тема 8. Особливості розрахунків ефективності проектів в АПК

Показники прибутковості проекту в АПК. Групи коефіцієнтів ефективності проекту. Розрахунок собівартості міжнародних проектів в АПК. Показники ефективності проекту в АПК. Розрахунок точки беззбитковості проекту в АПК.

Тема 9. Ризики та гарантії реалізації міжнародних проектів в АПК

Поняття та класифікація ризиків в АПК. Види ризиків в АПК та причини їх виникнення. Методологія виявлення та аналізу ризиків. Ідентифікація ризиків та їх економічна оцінка. Принципи оцінки ризиків. Кількісний та якісний аналіз ризиків. Методи кількісної оцінки ризиків. Особливості фінансового, валютного та комерційного ризику. Фінансові рішення в умовах ризику. Концепція управління ризиками. Зміст та порядок розробки плану запобігання ризикам. Заходи для нейтралізації або мінімізації негативних наслідків можливих ризиків в міжнародних проектах АПК.

Структура навчальної дисципліни для:

«ДІЛОВА ГРА «УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ПРОЕКТАМИ В АПК»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В АПК													
Тема 1. Цілі, результати і стратегія міжнародних проектів		15	3	6	-	-	6						
Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК		15	3	6	-	-	6						

Тема 3. Проектний підхід в реалізації проектів в АПК	15	3	6	-	-	6							
Тема 4. Законодавче регулювання міжнародної проектної діяльності в АПК	15	3	6	-	-	6							
Тема 5. Проектне середовище в АПК. Планування міжнародної проектної діяльності	15	3	6	-	-	6							
Разом за змістовим модулем 1	75	15	30	-	-	30							
Змістовий модуль 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ В АПК													
Тема 6 Управління ресурсами міжнародних проектів в АПК	15	3	6	-	-	6							
Тема 7. Можливості залучення зовнішніх джерел у проекти в АПК	15	3	6	-	-	6							
Тема 8. Розрахунок ефективності міжнародних проектів в АПК	15	3	6	-	-	6							
Тема 9. Ризики та гарантії реалізації міжнародних проектів в АПК	15	3	6	-	-	6							
Тема 10. Особливості реалізації європейських проектів в АПК	15	3	6	-	-	6							
Разом за змістовим модулем 2	75	15	30	-	-	30							
Усього годин	150	30	60	-	-	60							

4. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5. Теми практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ПРОЄКТУВАННЯ В АПК	
1	Тема 1. Цілі, результати і стратегія міжнародних проєктів	6
2	Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	6
3	Тема 3. Проєктний підхід в реалізації проєктів в АПК	6
4	Тема 4. Законодавче регулювання міжнародної проєктної діяльності в АПК	6
5	Тема 5. Проєктне середовище в АПК. Планування міжнародної проєктної діяльності	6
Разом за модулем 1		30
	Змістовий модуль 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ В АПК	
6	Тема 6 Управління ресурсами міжнародних проєктів в АПК	6
7	Тема 7. Можливості залучення зовнішніх джерел у проєкти в АПК	6
8	Тема 8. Розрахунок ефективності міжнародних проєктів в АПК	6
9	Тема 9. Ризики та гарантії реалізації міжнародних проєктів в АПК	6
10	Тема 10. Особливості реалізації європейських проєктів в АПК	6
Разом за модулем 2		30

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

7. Теми самостійної роботи

№з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ПРОЄКТУВАННЯ В АПК	
1	Тема 1. Цілі, результати і стратегія міжнародних проєктів	6
2	Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	6

3	Тема 3. Проектний підхід в реалізації проектів в АПК	6
4	Тема 4. Законодавче регулювання міжнародної проектної діяльності в АПК	6
5	Тема 5. Проектне середовище в АПК. Планування міжнародної проектної діяльності	6
Разом за модулем 1		30
Змістовий модуль 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ В АПК		
6	Тема 6 Управління ресурсами міжнародних проектів в АПК	6
7	Тема 7. Можливість залучення зовнішніх джерел у проекти в АПК	6
8	Тема 8. Розрахунок ефективності міжнародних проектів в АПК	6
9	Тема 9. Ризики та гарантії реалізації міжнародних проектів в АПК	6
10	Тема 10. Особливості реалізації європейських проектів в АПК	6
Разом за модулем 2		30

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

8.1. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Розкрийте сутність концепції європейського проектного менеджменту.
2. Професійні європейські кваліфікаційні стандарти проектного менеджменту.
3. Поняття стратегії реалізації проекту та її види в АПК.
4. Типологія стратегій міжнародного проекту в АПК.
5. Стратегії на міжнародному рівні.
6. Фактори впливу на прийняття стратегічних рішень.
7. Передумови прийняття стратегічних рішень.
8. Мета та завдання підприємства та їх зв'язок із стратегічним рішенням.
9. Етапи прийняття стратегічних рішень в АПК
10. Етап формулювання проблеми міжнародного проекту.
11. Вибір альтернатив реалізації міжнародного проекту.
12. Міжнародні стандарти проектів.
13. Компетентні елементи міжнародного проекту.
14. Аналіз середовища в прийнятті стратегічних рішень в АПК.
15. Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття

стратегічних рішень.

16. Типи зовнішнього середовища підприємства.

17. Стратегічний аналіз міжнародного галузевого середовища.

18. Модель життєвого циклу галузі та її значення при прийнятті стратегічних рішень.

19. Аналіз внутрішнього середовища при прийнятті стратегічних рішень.

20. SWOT – аналіз проєкту в АПК.

21. Зміст та структура стратегічного прогнозу як інструменту прийняття стратегічних рішень.

22. Фінансова оцінка міжнародного проєкту.

23. Вартісна оцінка міжнародного проєкту, їх цілі та інструменти.

24. Методи контролю вартості проєкту.

25. Методи вимірювання ризиків міжнародного проєкту.

26. Диверсифікація ризиків проєкту.

27. Моніторинг міжнародного проєкту.

28. Методи моніторингу контролю міжнародного проєкту.

29. Розкрийте засади методів управління ризиками міжнародних проєктів.

30. Охарактеризуйте сучасні концепції менеджменту якості проєкту.

31. Роль менеджменту якості у рамках управління міжнародними проєктами.

32. Сутність Європейської моделі досконалості.

33. Охарактеризуйте членів команди міжнародного проєкту.

34. Показники рентабельності міжнародного проєкту.

35. Основні засади побудови ефективної команди міжнародного проєкту.

36. Показники ліквідності міжнародного проєкту.

37. Назвіть основні міжнародні фінансові інституції, які беруть участь у фінансуванні проєктів.

38. Дайте визначення напрямкам діяльності Світового банку щодо фінансування проєктів в АПК.

39. Надайте характеристику ЄБРР та фінансування проєктів в АПК.

40. Визначить можливості участі вітчизняних підприємств зі сфери АПК в залученні фінансування від ЄБРР.

41. У чому полягає специфіка фінансування проєктів міжнародними регіональними банками розвитку?

42. Охарактеризуйте діяльність Європейського інвестиційного банку в фінансуванні проєктів.

43. Які програми ЄС діють в Україні?

44. На яких питаннях фокусується співпраця ЄІБ в сфері охорони навколишнього середовища?

45. Надайте характеристику Структурним фондам ЄС та Фонду гуртуванню.

46. Охарактеризуйте проєкт COSME/EEN для проєктів АПК.

47. Охарактеризуйте проєкт EEN для проєктів АПК.

48. Охарактеризуйте проєкт EU4Business для проєктів АПК.

49. Які зелені проєкти ЄС реалізуються в Україні.

50. У чому полягає роль і значення європейських проєктів, які спрямовані на економічне зростання та сталий розвиток.

8.2. Тести:

1. Головним інструментом планування і ефективної організації роботи міжнародного бізнес проекту є:

- 1 стратегія
- 2 адміністративний план
- 3 опис завдань
- 4 бізнес план

2. Бізнес план якого стандарту надається в організації країн Євросоюзу?

- 1 Стандарт ЄБРР
- 2 Стандарт TACIS
- 3 Стандарт UNIDO
- 4 Стандарт ISO

3. Одним з найбільш популярних типів діаграм в управлінні проектами є:

- 1 діаграма Ганта
- 2 дерево рішень
- 3 дерево проблем
- 4 точкова діаграма

4. РМВОК це:

- 1 стандарт з управління проектами
- 2 керівництво з управління проектами
- 3 уніфіковані правила з управління проектами
- 4 класифікатор з управління проектами

5. Набір проектів та програм і окремих робіт, які згруповані разом в цілях сприяння ефективному управлінню цими роботами по досягненню стратегічних цілей організації – це:

- 1 міжнародна проектна програма
- 2 портфель проектів
- 3 комплекс проектів
- 4 цільова група проектів

6. Яка основна слабка сторона класичного проектного управління?

- 1 Етапи в ньому не відповідають логіці виконання
- 2 Складна внутрішня система підпорядкування виконавців
- 3 Він не є гнучким до змін
- 4 Витратний

7. Визначте предметну групу, яка включає в себе процеси, необхідні для ідентифікації, визначення, комбінації, уніфікації, координації, контролю

і завершення різних видів діяльності і процесів, пов'язаних з міжнародним проектом.

- 1 Ресурси
- 2 Інтеграція
- 3 Стейкхолдери
- 4 Зміст
- 5 Вартість
- 6 Строки
- 7 Ризики
- 8 Якість
- 9 Закупівлі

8. До якої групи показників відносяться показники валової рентабельності, рентабельності операційної діяльності, рентабельності звичайної діяльності та рентабельності продаж?

- 1 показники прибутковості проекту
- 2 показники інвестиційної привабливості
- 3 показники рентабельності проекту
- 4 показники окупності проекту

9. Мета міжнародного проекту повинна бути:

- 1 конкретною, досяжною, актуальною
- 2 глобальною, масштабною, важливою
- 3 лаконічною, але охоплювати багато проблем
- 4 інформативною, амбіційною, регулятивною

10. Унікальний набір процесів, що складається з координованих і керованих задач з датою початку і завершення, який застосовується для досягнення цілі називається...:

- 1 міжнародним проектом
- 2 стратегічним планом
- 3 бізнес планом
- 4 бізнес кейсом

11. Застосування методів, інструментів, технік і компетенцій, націлених на отримання результату називається:

- 1 супроводом проекту
- 2 управлінням проектами
- 3 реалізацією проекту
- 4 виконанням проекту

12. Встановлена послідовність фаз від початку до завершення міжнародного проекту називається:

- 1 терміном проекту
- 2 горизонтом проекту
- 3 життєвим циклом проекту
- 4 масштабом проекту

13. До якої групи показників відносяться показники валового доходу, валового прибутку, чистого прибутку?

- 1 показники рентабельності проекту
- 2 показники інвестиційної привабливості
- 3 показники прибутковості проекту
- 4 показники окупності проекту

14. Якої групи процесів не існує в міжнародному проектному менеджменті?

- 1 ініціювання
- 2 планування
- 3 коректування
- 4 виконання
- 5 управління
- 6 завершення

15. Визначте предметну групу, яка включає в себе процеси, необхідні для ідентифікації, визначення, комбінації, уніфікації, координації, контролю і завершення різних видів діяльності і процесів, пов'язаних з міжнародним проектом.

- 1 Ресурси
- 2 Інтеграція
- 3 Стейкхолдери
- 4 Зміст
- 5 Вартість
- 6 Строки
- 7 Ризики
- 8 Якість
- 9 Закупівлі

16. Одним із ключових параметрів оцінки при виборі міжнародного проекту для фінансування є:

- 1 кількість інвесторів
- 2 кількість виконавців
- 3 рівень ризику
- 4 актуальність

17. Міжнародний проект, який включає цільові програми розвитку регіонів, галузей та інших утворень – це:

- 1 монопроект
- 2 мультипроект
- 3 мегапроект
- 4 масштабний проект

18. Одним із ключових параметрів оцінки при виборі проекту для фінансування є:

- 1 кількість інвесторів
- 2 кількість майбутніх акціонерів
- 3 рівень ризику
- 4 актуальність

19. Одним з найбільш популярних типів діаграм в управлінні міжнародними проектами є:

- 1 діаграма Ганта
- 2 дерево рішень
- 3 дерево проблем
- 4 точкова діаграма

20. До якої групи показників відносяться показники періоду окупності проекту, чистої приведенної вартості, внутрішньої норми доходності, прибутковості вкладень?

- 1 показники прибутковості проекту
- 2 показники інвестиційної привабливості
- 3 показники рентабельності проекту
- 4 показники окупності проекту

21. Мета міжнародного проекту повинна бути:

- 1 конкретною, досяжною, актуальною
- 2 глобальною, масштабною, важливою
- 3 лаконічною, але охоплювати багато проблем
- 4 інформативною, амбіційною, регулятивною

22. Якої групи процесів не існує в міжнародному проектному менеджменті?

- 1 ініціювання
- 2 планування
- 3 коректування
- 4 виконання
- 5 управління
- 6 завершення

23. Головним інструментом планування і ефективною організацією роботи міжнародного бізнес проекту є:

- 1 стратегія
- 2 адміністративний план
- 3 опис завдань
- 4 бізнес план

24. Застосування методів, інструментів, технік і компетенцій, націлених на отримання результату називається:

- 1 супроводом проекту
- 2 управлінням проектами
- 3 реалізацією проекту

4 виконанням проекту

25. Встановлена послідовність фаз від початку до завершення міжнародного проекту називається:

- 1 терміном проекту
- 2 горизонтом проекту
- 3 життєвим циклом проекту
- 4 масштабом проекту

26. Бізнес план якого стандарту надається до організацій, які працюють із Світовим банком?

- 1 Стандарт ТАСІS
- 2 Стандарт ЄБРР
- 3 Стандарт UNIDO
- 4 Стандарт ISO

27. Розглядається міжнародний інвестиційний проект з розміром початкових інвестицій у розмірі 25 000 тис. євро. Чистий грошовий дохід за роками складе: 1 рік - 9500 тис. євро, 2 рік – 10000 тис. євро, 3 рік – 12500 тис. євро, 4 рік - 13000 тис. євро Ставка дисконтування – 18 %. Необхідно визначити, які дії доцільно виконати відносно даного проекту.

- a. Проект доцільно прийняти
- b. Проект доцільно відхилити
- c. Проект доцільно прийняти, з урахуванням змін (вказіть яких)

28. Підприємство АПК розглядає проект, який передбачає інвестування 120 000 євро в виробництво. Цей проект приносить на протязі 4-х років наступні доходи: 1-й рік – 20 000 євро, 2-й рік – 35000 євро, 3-й рік – 45000 євро, 4-й рік – 50000 євро. Вартість капіталу для даного проекту становить 15 % річних.

Визначте період окупності проекту:

- a. 4 роки
- b. 3 роки
- c. 3,4 роки
- d. 3,6 роки

29. Контрольний пакет акцій компанії «Агросвіт» має намір придбати великий європейський холдинг. Після поглинання буде проведена зміна менеджменту компанії, і структура капіталу буде рефінансована до цільової ($W_d = 48\%$, $W_E = 52\%$). Аналіз ринку показує, що ринкова вартість позикового капіталу за боргами, які залучаються холдингом, може навіть знизитися (у зв'язку з новим рейтингом) до 14,0%, а вартість власного капіталу дорівнюватиме 16,2%. Якою буде середньозважена вартість капіталу? Ставка податку на прибуток – 18%.

30. Впровадження у виробництво млина вартістю (1 варіант – 30 тис. євро, 2 варіант – 40 тис. євро, 3 варіант – 50 тис. євро) має за прогнозами приносити впродовж 4 роки чистий прибуток (щорічно по: 1 варіант – 14 тис. євро, 2 варіант – 15 тис. євро, 3 варіант – 16 тис. євро), при нормі дисконту 18%.

Необхідно визначити, який варіант проекту є найбільш доцільним

1. 1 варіант
2. 2 варіант
3. 3 варіант
4. Жодний варіант не є доцільним

34. Підприємство АПК розглядає два альтернативних проекти. Кожен з них має норму прибутковості 20 % і реалізується протягом 4-х років. Ці проекти генерують такі грошові потоки.

Роки	Інвестиції	CF ₁	CF ₂	CF ₃	CF ₄
Проект "А"	100 000	30 000	35 000	35 000	45 000
Проект "Б"	120 000	30 000	40 000	45 000	55 000

Який з цих проектів треба схвалити:

1. Проект «А»
2. Проект «Б»
3. Відхилити обидва проекти

9. Методи навчання

Під час вивчення курсу для активізації навчального процесу застосовуються ділові ігри, проблемні завдання, підготовка реферативних доповідей та інші методи та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів.

На лекціях увага студентів зосереджується увага на проблемних питаннях за структурованим матеріалом з наведенням конкретних прикладів практичного застосування отриманих знань та зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем та заохоченням студентів до критичного сприймання нового матеріалу. На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. Форми контролю.

Форма контролю знань студентів з дисципліни “Ділова гра «Управління міжнародними проектами в АПК»” – екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни Ділова гра «Управління міжнародними проектами в АПК» (робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали)

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бутко М. П., Бутко І. М., Дітковська М.Ю. та ін. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник; за заг. ред. М.П.Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.
2. Деліні М.М., Князева Т.В. Міжнародні та національні гранти : навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 073«Менеджмент». Вінниця, 2018. 92 с.
3. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. І. Сікорського, 2017. 429 с.
4. Забродська Г.І., Забродська Л.Д., Пічугіна Т.С., Грінько А.П. Стратегічний менеджмент. Частина 1. Теоретичні засади формування системи стратегічного управління в організації. Навч. посіб. у структ.-логіч. схемах. Харків: ХДУХТ, 2017. URL : http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2005_81045597.pdf. (дата звернення: 12.10.2023)
5. Кабаченко Д.В. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику // Економічний вісник НГУ. 2017. №2(58). С. 107–115.
6. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проектами. Фаубла, 2018. 240 с.
7. Крайнік О.М., Тахтаджиєва Н.І. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013«Управління проектами» денної форми навчання, Запоріжжя, ЗДІА, 2015. 80 с.
8. Майорова Т.В., Ляхова О.О. Проектне фінансування: підручник. Київ: КНЕУ, 2017. 434 с.
9. Медведєва О.М. Ціннісно-орієнтовано управління взаємодією в проектах: монографія. Северодонецьк: СХУ ім. Володимира Даля, 2015. 242 с.
10. Петренко Н. О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами.

Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 244 с.

11. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів.політехніки, 2016. 313 с.

12. Приймак В.М. Управління проектами. Навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017. 464 с.

13. Прийняття проектних рішень: Навчальний посібник / Фещур Р. В. та ін. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 220 с.

14. Управління проектами. Теорія і практика професійного управління бізнес-проектами та програмами розвитку : підруч. [в 3 ч.] / В.О. Онищенко та ін. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 284 с.

15. Управління проектами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

16. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2012. 181 с.

17. Шинкарук Л.В., Мостенська Т.Л., Мостенська Т.Г. Інвестиційний менеджмент : навчальний посібник. Національний університет біоресурсів і природокористування України., 2017. 160 с.

Допоміжні:

1. Гриневич Т.С., Павлова С.І. Проектний підхід в управлінні підприємством, як важлива складова його функціонування. Тези І Міжнародної науково-практичної конференції "Підприємницька модель економіки та управління розвитком підприємства", 8-9 листопада 2018 р. Житомир, с. 330-333.

2. Деліні М.М. Юдович А.С. Процес прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності на прикладі ТОВ «Ласуня». Економіка і суспільство, Вип. 7. 2016. С. 542-545.

3. Європейський проектний менеджмент: практикум. С. І.Ткаленко. Київ: КНЕУ, 2014. 192 с.

4. Європейський проектний менеджмент: навчальний посібник. С. І.Ткаленко, Л.П. ПЕТрашко. Київ : КНЕУ, 2013. 412 с.

5. Літовкіна О.О. Управління проектами в умовах змін. Україна і світ: діалог мов та культур: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 29 березня – 31 березня 2017 року. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2017. 808 с.

6. Мединська, Т. М. Моделі і методи прийняття рішень в умовах невизначеності. Шляхи активізації інноваційної діяльності в освіті, науці, економіці : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [м. Вінниця, 12 квітня 2016 р.]: у 2-х т. Вінниця : ВННІЕ ТНЕУ, 2016. Т. 1. С. 124-125.

7. Сучасні підходи до управління підприємством: Збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 28 квітня 2016 р. Київ: Вид-во «Політехніка», 2016. 104 с.

8. Тіщенко Є.О. Теоретичні засади управління ризиками проектного фінансування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: економіка і менеджмент. 2017. Вип. 27(2). С. 119-122. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/27-2-2017/25.pdf> (дата

звернення: 12.10.2023)

9. Як отримати європейські гранти на розвиток. Офіційний сайт KPMG.
URL : <https://home.kpmg/ua/uk/home/media/press-releases/2018/07/yak-otrimati-evropeiskie-granti-na-rozvitok.html> (дата звернення: 12.10.2023)

Інформаційні ресурси

1. Гранти для бізнесу. Найбільші програми підтримки бізнесу в Україні
URL : <https://18000.com.ua/blogs/granti-dlya-biznesu-najbilshi-programi-pidtrimki-biznesu-v-ukraїni/> (дата звернення: 12.10.2023)

2. ЕБРР реалізує в Україні більше сотні проектів підтримки бізнесу. URL
: <https://www.epravda.com.ua/rus/news/2019/02/19/645426/> (дата звернення: 12.10.2023)

3. Европейские гранты: как их получить украинскому предпринимателю.
URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2018/10/2/641199/> (дата звернення: 12.10.2023)

4. Оцінка ефективності інвестицій в Excel. Розрахунок NPV, PP, DPP, IRR, ARR, PI. URL: <https://sgv.in.ua/off-lifaq/28-otsinka-efektivnosti-investitsij-v-excel-rozrakhunok-npv-pp-dpp-irr-arr-pi> (дата звернення: 12.10.2023)